

การพัฒนาแนวปฏิบัติที่ดีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

Development of Best Practices for Promoting the Operation of the Student Care and Support System of Schools under the Primary Educational Service Area Office

รชา พูลพวง^{1*}, ชาญชัย วงศ์สิริสวัสดิ์² และอรสา จรุงธรรม³

Racha Poolpuang^{1*}, Chanchai Wongsirasawat² and Orasa Charoontham³

^{*1,2,3} สาขาวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

ในพระบรมราชูปถัมภ์ ปทุมธานี 13180

^{*1,2,3} Department of Innovation in Educational Administration, Faculty of Education,

Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage, Pathum Thani 13180

Received : January 21, 2025 Revised : June 17, 2026 Accepted : June 20, 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี 1) ศึกษาสภาพและปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา และ 2) พัฒนาแนวปฏิบัติที่ดีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา ดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพและปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ครูในสถานศึกษา จำนวน 384 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน และระยะที่ 2 พัฒนาแนวปฏิบัติที่ดีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา กลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักวิชาการ จำนวน 9 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิจัย 1) สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.44) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ของสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.45) และปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา คือ ผู้ปกครองและชุมชน (X_3) ผู้บริหาร (X_1) การพัฒนาบุคลากร (X_4) การนิเทศติดตาม (X_5) สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐานคือ $Z'_y = 0.186Z_3^* + 0.403Z_1^* + 0.237Z_4^* + 0.139Z_5^*$ และ 2) ผลการพัฒนาแนวปฏิบัติที่ดีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา มีการใช้แนวทางแบบ PDMI MODEL ซึ่งประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลักคือ (1) หลักอิทธิบาท 4 คือ (1.1) ฉันทะ (1.2) วิริยะ (1.3) จิตตะ (1.4) วิมังสา (2) ปัจจัยสนับสนุน คือ (2.1) ผู้บริหาร (2.2) ผู้ปกครองและชุมชน (2.3) การพัฒนาบุคลากร (2.4) การนิเทศติดตาม และ (3) กระบวนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ขั้นตอน โดยมีแนวทางทั้งสิ้น 26 แนวทาง จำแนกเป็น (1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 6 แนวทาง (2) การคัดกรองนักเรียน 5 แนวทาง (3) การส่งเสริมและพัฒนาเด็กนักเรียน 5 แนวทาง (4) การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน 5 แนวทาง (5) การส่งต่อนักเรียน 5 แนวทาง ทุกแนวทางมีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : แนวปฏิบัติที่ดี, ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

*รชา พูลพวง

E-mail : racha.pool@vru.ac.th

Abstract

This research aims 1) Study the conditions and factors affecting the operation of the student care and support system of schools, and 2) Develop best practices for operating the student care and support system of schools. Conducted in two phases, the first phase Study the conditions and factors affecting quality assurance work within educational institutions. The sample included 384 teachers. obtained through stratified random sampling. The research elements are questionnaire. With a reliability coefficient of 0.98. Data were analysis using mean, standard deviation. And stepwise multiple regression analysis. The second phase involved development best practices for operating the student care and support system of schools. Informants included 9 experts in educational supervision, educational administration, teachers and academics. The tools used in the research were assessment forms. Data was analyzed using mean and standard deviation.

The results were found that 1) Operating conditions of the educational institutions student care and support system. Overall, it is at a highest level ($\bar{x} = 4.55$, S.D. = 0.44). Factors affecting the operation of the student care and support system of educational institutions. Overall, it is at a high level ($\bar{x} = 4.52$, S.D. = 0.45). And factors affecting the operation of the student care and support system of educational institutions. Parents and community (X_3), administrators (X_1), personnel development (X_4), respectively (X_5). The forecast equation in the form of standard scores is $Z'y = 0.186Z_3 + 0.403Z_1 + 0.237Z_4 + 0.139Z_5$; And 2) Results of the development of good practices in the operation of the student care and support system of educational institutions. The PDMI MODEL approach is used, which consists of 3 main elements: (1) The 4 Iddhipada: (1.1) Passion (1.2) Diligence (1.3) Mind (1.4) Investigation (2) supporting factors are (2.1) administrators (2.2) parents and community (2.3) personnel development (2.4) respectively and (3) implementation

process student care and support system work, 5 steps, which resulted in a total of 26 issues. Classified as (1) knowing students individually in 6 guidelines (2) screening students in 5 guidelines (3) promoting and developing students in 5 guidelines (4) Preventing and solving student problems in 5 guidelines (5) Referring students in 5 guidelines. Every approach is appropriate. Possibility usefulness and accuracy at the highest level.

Keywords : Best Practices, Student Care and Support System, Primary Educational Service Area Office

1. บทนำ

พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรนิสิต มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ (ประสานมิตร) วันอังคารที่ 28 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515 มีความตอนหนึ่งว่า "...เยาวชนทุกคนมีได้ต้องการ ทำตัวเองให้ตกต่ำหรือเป็นปัญหาแก่สังคมประการใดแท้จริง ต้องการจะเป็นคนดี มีความสำเร็จ มีฐานะ มีเกียรติ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น แต่การที่จะบรรลุถึงจุดประสงค์นั้น จำเป็นต้องอาศัยคำแนะนำ ควบคุมให้ดำเนินไปโดยถูกต้อง ในฐานะหน้าที่ที่เป็นครู เป็นอาจารย์ เป็นผู้บริหารการศึกษา ท่านจะช่วยให้เขาได้มากที่สุดเพราะมีส่วนควบคุมดูแลใกล้ชิด อยู่ทุก ๆ ด้านรองลงมาจากบิดามารดา..." (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547) จากพระบรมราโชวาทแสดง ให้เห็นถึงความสำคัญของเยาวชน และเนื้อแท้ของเยาวชน ที่ไม่ใช่คนไม่ดี แต่เพียงต้องได้รับโอกาสในการดูแลและ ช่วยเหลือพร้อมทั้งการอบรมสั่งสอนให้เป็นคนดีเป็นมนุษย์ ที่สมบูรณ์ และเป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคม ซึ่งสอดคล้อง กับพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 ด้านการเป็นพลเมืองดี เป็นหน้าที่ของทุกคน ครอบคลุม สถานศึกษา และสถานประกอบการ ต้องส่งเสริมให้ทุกคน มีโอกาสทำหน้าที่พลเมืองดี คือ "เห็นอะไรที่จะทำเพื่อ บ้านเมืองได้ก็ต้องทำ" เช่น งานอาสาสมัครงานบำเพ็ญประโยชน์ งานสาธารณกุศล ให้ทำด้วยความมีน้ำใจและความเอื้อ ออาทร (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2564)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม ระบุว่าจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษา ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและ

เต็มตามศักยภาพ (มาตรา 23) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญ ทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา ทั้งเรื่องความรู้เกี่ยวกับตนเองและความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมถึงความรู้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย คณิตศาสตร์ ภาษา และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข (มาตรา 24) (4) การจัดการเรียนการสอนให้ผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกรายวิชา (3) โดยจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กล่าวว่า การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานต้องสอดคล้องกับสภาพความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจสังคม และความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและความเป็นพลโลก มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ และได้กำหนดให้มีการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะพลเมืองไทยและเมืองพลโลก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) การพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้น นอกจากจะดำเนินการด้วยการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนแล้ว การป้องกัน และการช่วยเหลือปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญ ประการหนึ่งของการพัฒนา เนื่องจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากทั้งด้านการสื่อสาร เทคโนโลยีต่าง ๆ ซึ่งนอกจากจะส่งผลกระทบต่อผู้คนในเชิงบวกแล้ว ในเชิงลบก็ปรากฏเช่นกัน เป็นต้นว่าปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาการระบาดของสารเสพติด ปัญหาการแข่งขันในรูปแบบต่าง ๆ ปัญหาครอบครัว ซึ่งก่อเกิดความทุกข์ ความวิตกกังวลความเครียด การปรับตัวที่ไม่เหมาะสมหรืออื่น ๆ ที่เป็นผลเสียต่อสุขภาพจิต และสุขภาพกายของทุกคนที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น ภาพความสำเร็จที่เกิดจากการพัฒนานักเรียนให้เป็นไปตามความมุ่งหวังนั้นจึงต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทุกคน โดยเฉพาะบุคลากรครูทุกคนในโรงเรียนซึ่งมีครูที่ปรึกษาเป็นหลักสำคัญในการดำเนินการ

ต่าง ๆ เพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิดด้วยความรักและเมตตาที่มีต่อศิษย์ และภาคภูมิใจในบทบาทที่มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนให้เติบโตงอกงามเป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคมต่อไป (กรมสุขภาพจิต, 2551) ซึ่งสอดคล้องกับชฎารัตน์ พลเดช (2558) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 3 ด้าน ประกอบด้วย ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้านผู้ปกครอง เครือข่าย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสอดคล้องกับแดน ศรีชนะวัฒน์ (2555) ได้ศึกษา เรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการบริหาร และการจัดการ ด้านการพัฒนาทักษะ/ความรู้ แก่ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง และด้านการมีส่วนร่วมของครูที่ปรึกษา บุคลากรที่เกี่ยวข้อง ผู้ปกครองและชุมชน

เด็กและเยาวชนในยุคปัจจุบันจำนวนไม่น้อย ได้รับผลกระทบจากปัญหาและสภาพแวดล้อมที่ไม่สร้างสรรค์ในสังคม ทำให้มีพฤติกรรมแตกต่างไปจากเด็กและเยาวชนในอดีต แม้ว่าผู้ปกครอง ครูอาจารย์ และคนทำงานด้านเด็ก จะใช้ความรักความปรารถนาดีอย่างมากมาเพียงใดก็ตาม ก็ไม่อาจพิทักษ์ ปกป้อง และคุ้มครองเด็กและเยาวชนให้ปลอดภัย หรือมีพฤติกรรมตามที่สังคมคาดหวังได้จากการประมวลสถิติข้อมูลสถานการณ์ปัญหาเด็กและเยาวชนของหน่วยงานต่าง ๆ พบว่า เด็กและเยาวชนทั้งที่เป็นนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับอื่น ๆ ส่วนหนึ่งมักมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ดังนี้ 1) ตกเป็นทาสของเกมคอมพิวเตอร์จนถึงขั้นหมกมุ่น และเรียนรู้พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมจากเกมจนนำไปสู่การประพฤติปฏิบัติที่ก่อให้เกิดความสูญเสียแก่ตนเอง และสังคม 2) นิยมประลองความเร็ว โดยมีพฤติกรรมการใช้รถจักรยานยนต์ที่ผิดกฎหมายเป็นนักซิ่งวัยใส 3) ใช้ความรุนแรงในการตัดสินปัญหา และข้อขัดแย้ง ทะเลาะวิวาท จับกลุ่มรวมตัวกันสร้างความปั่นป่วนในชุมชนไปจนถึงการยกพวกตีกัน 4) มีเพศสัมพันธ์เร็วขึ้น เป็นพ่อแม่ตั้งแต่อายุน้อยมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ป้องกันตนเอง ขาดความรับผิดชอบ 5) เข้าถึงสารเสพติดได้ง่ายเริ่มจากการใช้บุหรี่ เหล้า ยาบ้า ยาไอซ์ ยาเลิฟ และสารอันตรายที่แพร่ระบาดในกลุ่มเด็ก และเยาวชน 6) ขาดหลักยึดเหนี่ยวทางจิตใจไม่เห็นความสำคัญของหลักศาสนา ค่านิยมความเป็นไทย ความสัมพันธ์กับคน

ในครอบครัวค่อนข้างเปราะบาง ติดเพื่อน ติดสื่อ และให้ความสำคัญกับวัตถุมากกว่าความมีคุณธรรมน้ำใจ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559) เพื่อให้นักเรียนและครูมีความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและเพิ่มทักษะ เพื่อนำไปแก้ปัญหา แต่พบว่า ครู บุคลากรที่เกี่ยวข้องและนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการยังไม่มี ความเข้าใจในเรื่องของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เมื่อนำความรู้จากการเข้าร่วมโครงการมาใช้ในสถานศึกษาจึงทำให้การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่มีคุณภาพ และไม่ปฏิบัติตามที่ต้องการจากการสรุปผลการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องฝ่ายบริหารกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษาที่ดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตการศึกษาประถมศึกษา ให้สัมภาษณ์ถึงปัญหาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนภายในสถานศึกษา ดังนี้ นักเรียนมีนิสัย และพื้นฐานทางสังคมแตกต่างกันของกลุ่มเพื่อนที่คบ และสภาพแวดล้อมที่อาศัยเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาต่าง ๆ การจัดระบบการดำเนินงาน ไม่ชัดเจนจึงทำให้ครูไม่เข้าใจและไม่มีความมุ่งมั่นในการทำงานเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ และฝ่ายบริหารขาดความเอาใจใส่ และไม่มีภาระกระตุ้นหรือผลักดันให้ครูเห็นความสำคัญของการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ (รุ่งทิพย์ กันภัย, การดูแลช่วยเหลือนักเรียนของเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี, 20 มกราคม 2565) ซึ่งสอดคล้องกับ ประสาน จินตนากุล (2555) ผลการวิจัยพบว่าสภาพการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 ตามความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน อีกทั้งปัจจัยที่สำคัญที่จะทำให้การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนประสบความสำเร็จ คือ ความตั้งใจจริงในการสนับสนุนการดำเนินงานการติดตามผลอย่างสม่ำเสมอของผู้บริหาร และครูทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจน ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนผลักดันให้การดำเนินงานช่วยเหลือ นักเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยที่ครูต้องมีความเข้าใจระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีวิธีการและมีเครื่องมือที่หลากหลาย แต่มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาที่เกิดจากตัวของนักเรียนเอง ปัญหาจากสภาพครอบครัว พ่อแม่และผู้ปกครอง ปัญหาในโรงเรียน เนื่องจากครู เพื่อนนักเรียน บรรยากาศในโรงเรียน และสภาพแวดล้อมทางสังคม โรงเรียนจำเป็นต้องบริหารจัดการ เพื่อดูแลช่วยเหลือ นักเรียนอย่างใกล้ชิด ใน 5 ประเด็นหลัก ประกอบด้วย 1) ด้านการรู้จักนักเรียน

เป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน 4) ด้านการป้องกันและช่วยเหลือ นักเรียน 5) ด้านการส่งต่อนักเรียน ซึ่งวิธีการดังกล่าวเอื้อให้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข และพัฒนา นักเรียนและเพื่อเป็นแนวทางแก่โรงเรียน ในการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อันจะส่งผลดีต่อเยาวชนของประเทศชาติสืบไป (สุภัทสร สุริยะ, 2562)

จากเหตุผลที่กล่าวมานั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนา แนวปฏิบัติที่ดีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับสถานศึกษาในการจัดการศึกษา เพื่อการพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นคนดีมีสมรรถนะ ที่พึงประสงค์ และมีความสุขในการดำรงชีวิตเพื่อให้เด็ก และเยาวชน เหล่านี้เติบโตเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของประเทศชาติต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพและปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

2.2 เพื่อพัฒนาแนวปฏิบัติที่ดีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

3. วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยจำแนกตามขั้นตอนการวิจัย 2 ระยะ โดยแต่ละระยะมีรายละเอียด ดังนี้

3.1 ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพ และปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประชากร ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปีการศึกษา 2565 จำนวน 230,825 คน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2566) โดยกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูล คือ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 384 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการกำหนดตัวอย่าง ซึ่งผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ซึ่งเลือกมาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

3.2 ระยะที่ 2 พัฒนาแนวปฏิบัติที่ดีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มี 3 ขั้นตอนย่อยมีรายละเอียดดังนี้

3.2.1 ศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยการสัมภาษณ์ แหล่งข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 แห่ง ที่ได้รับรางวัลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ที่มุ่งวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อให้ได้แนวปฏิบัติที่ดีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

3.2.2 สร้างแนวปฏิบัติที่ดีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยการสังเคราะห์จากเอกสาร แหล่งข้อมูล ได้แก่ เอกสารสังเคราะห์ข้อมูลระยะที่ 1 และสังเคราะห์ข้อมูลขั้นตอนที่ 2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลและได้ (ร่าง) แนวปฏิบัติที่ดีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์เนื้อหาจากการผู้วิจัยสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อ (ร่าง) แนวปฏิบัติที่ดีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา

3.2.3 ตรวจสอบแนวปฏิบัติที่ดีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ 1) ครู มีคุณสมบัติมีคุณวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโทขึ้นไป ทางด้านการบริหารการศึกษา ระดับชำนาญการพิเศษ หรือรับผิดชอบในตำแหน่งครูวิชาการ จำนวน 2 คน 2) ผู้บริหารสถานศึกษา มีคุณสมบัติ มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโท ทางด้านการบริหารสถานการศึกษา ระดับชำนาญการพิเศษ หรือเชี่ยวชาญ มีประสบการณ์ในการทำงาน 5 ปีขึ้นไป จำนวน 3 คน 3) ผู้บริหารการศึกษา มีคุณสมบัติ มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโท ทางด้านการบริหารการศึกษาระดับชำนาญการพิเศษหรือเชี่ยวชาญมีประสบการณ์ในการส่งเสริมสนับสนุนการบริหารการศึกษาจำนวน 2 คน 4) นักวิชาการหรืออาจารย์มหาวิทยาลัยที่มีผลงานเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการศึกษา มีคุณสมบัติเป็นผู้มีความรู้ มีความเชี่ยวชาญ มีประสบการณ์ เป็นวิทยากรหรือรับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหาร และการจัดการศึกษา จำนวน 2 คน รวมทั้งหมด 9 คน ได้มาโดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์

และความถูกต้อง ตรวจสอบแนวปฏิบัติที่ดีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องการพัฒนาแนวปฏิบัติที่ดีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.44) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปหาน้อย คือด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.48) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.48) ด้านการคัดกรองนักเรียน ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.48) ด้านการส่งต่อนักเรียน ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.51) การส่งเสริมและพัฒนาเด็ก ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.50) ตามลำดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.45) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปหาน้อยคือ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.48) ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.46) ปัจจัยด้านครู ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.51) ปัจจัยด้านการพัฒนาบุคลากร ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.52) และปัจจัยด้านการนิเทศติดตาม ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.55) ตามลำดับ และผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของปัจจัยพยากรณ์การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา เขียนสมการพยากรณ์การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในรูปคะแนนดิบ (raw score equation) $Y' = 0.705 + 0.174X_3^{**} + 0.363X_1^{**} + 0.200X_4^{**} + 0.111X_5^{**}$ และสมการคะแนนมาตรฐาน (standardized equation) $Z'y = 0.186Z_3^* + 0.403Z_1^* + 0.237Z_4^* + 0.139Z_5^*$

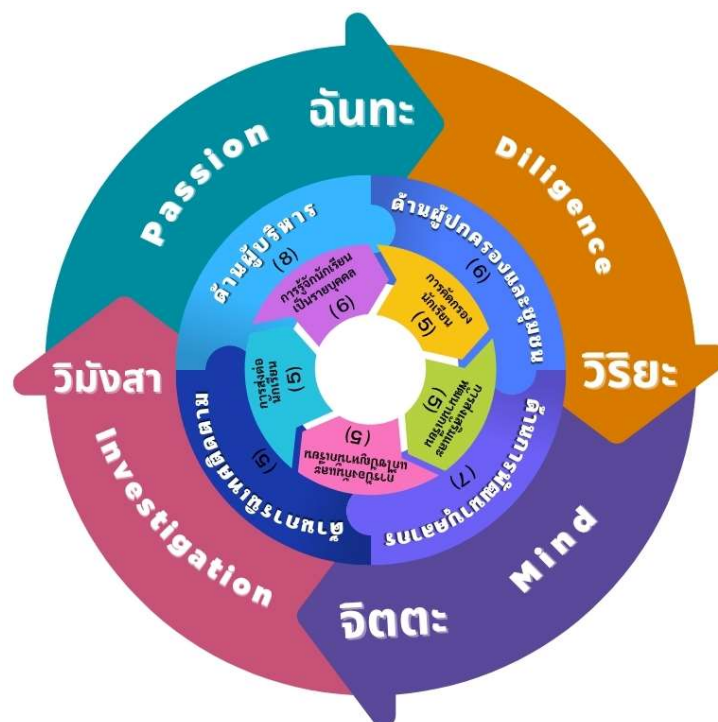
4.2 พัฒนาแนวปฏิบัติที่ดีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

4.2.1 ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน สรุปประเด็นการสัมภาษณ์ได้ ดังนี้ ดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา ตามการกำหนดนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

ขั้นพื้นฐานโดยยึดหลักแนวคิด ความรัก ความเข้าใจ และไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง หรือการยึดหลักธรรมอิทธิบาท 4 ในการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนมีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์สติปัญญา ความสามารถด้านต่าง ๆ เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตที่ทำงาน ตลอดจนมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการกำกับดูแลติดตาม และประเมินผลการคัดกรองนักเรียนอย่างใกล้ชิด เพื่อปรับปรุงแก้ไข ได้อย่างรวดเร็ว วิเคราะห์และจำแนกนักเรียนเป็นรายบุคคล เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมทักษะชีวิตในรูปแบบของกิจกรรมชุมชน

4.2.2 ผลการ (ร่าง) แนวปฏิบัติที่ดีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา PDMI MODEL สังเคราะห์แนวปฏิบัติที่ดีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาเป็นรายด้าน โดยด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล จำแนกได้จำนวน 6 ประเด็นด้านการคัดกรองนักเรียน จำแนกได้จำนวน 5 ประเด็นด้านการส่งเสริมและพัฒนาเด็กนักเรียน จำแนกได้จำนวน 5 ประเด็นด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน จำแนกได้จำนวน 5 ประเด็น และด้านการส่งต่อนักเรียน จำแนกได้จำนวน 5 ประเด็น รวมทั้งหมด 26 ประเด็น

4.2.3 ผลการพัฒนาแนวปฏิบัติที่ดีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา PDMI MODEL ประกอบด้วย หลักการดำเนินงานยึดหลักอิทธิบาท 4 คือ ฉันทะ (Passion) ความมุ่งมั่น จำนวน 5 แนวทาง วิริยะ (Diligence) ความพยายาม จำนวน 5 แนวทาง จิตตะ (Mind) ความใส่ใจ จำนวน 12 แนวทาง วิมังสา (Investigation) จำนวน 4 แนวทาง ซึ่งมีบทบาทหน้าที่ตามปัจจัยที่ส่งผลแต่ละแนวทาง ประกอบด้วย ด้านผู้บริหาร (Administrator) จำนวน 8 แนวทาง ด้านผู้ปกครองและชุมชน (Community) จำนวน 6 แนวทาง ด้านการพัฒนาบุคลากร (Personnel Development) จำนวน 7 แนวทาง ด้านการนิเทศติดตาม (Supervision) จำนวน 5 แนวทาง ตามขั้นตอนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา 5 ขั้นตอน ซึ่งได้แนวทางจำนวน 26 แนวทาง โดยผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็น ด้านความถูกต้องในภาพรวม มีความถูกต้องอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.85, S.D. = 0.04$) ด้านความเหมาะสมในภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.74, S.D. = 0.12$) ด้านความเป็นไปได้ในภาพรวม มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75, S.D. = 0.14$) และด้านความเป็นประโยชน์ในภาพรวม มีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.90, S.D. = 0.07$)

ภาพที่ 1 แนวปฏิบัติที่ดีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา PDMI MODEL

ตารางที่ 1 แนวปฏิบัติที่ดีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา PDMI MODEL โดยการสนทนากลุ่ม

ขั้นตอนการดำเนินงาน	แนวปฏิบัติที่ดีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	1. ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความรัก ความเอาใจใส่ ให้คำปรึกษากับครูที่ปรึกษาในการศึกษาพฤติกรรมและข้อมูลพื้นฐานของแต่ละคนอย่างชัดเจน 2. สถานศึกษามีการพัฒนาเรื่องวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย เพื่อรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 3. ผู้บริหารสถานศึกษามีความมุ่งมั่นให้ครูที่ปรึกษาพิจารณาเลือกใช้วิธีการ และเครื่องมือความเหมาะสมของนักเรียนแต่ละบุคคลเพื่อให้การดำเนินงานได้ผลดียิ่งขึ้น 4. ผู้ปกครองและชุมชนมีความรับผิดชอบและเอาใจใส่ไม่ทอดทิ้งลูกหลานในทุก ๆ ด้าน และให้ข้อมูลกับครูที่ปรึกษาที่เป็นจริง 5. ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดวิธีการให้ครูที่ปรึกษาจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนอย่างเป็นระบบ 6. สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาในการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มความรู้ทักษะในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
2) การคัดกรองนักเรียน	1. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดประชุมวางแผนโดยใช้แนวคิดการสร้างพลังระดับองค์การ (Organization Empowerment) การบริหารงานเป็นแบบประชาธิปไตย เพื่อกำหนดเกณฑ์การจัดกลุ่มนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ 2. ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ และจำแนกนักเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อสรุปพฤติกรรมนักเรียนเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มปกติ (วางใจ) กลุ่มเสี่ยง (ใกล้ชิด) และกลุ่มมีปัญหา (ศิษย์รัก) 3. สถานศึกษาจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนานักเรียนตามศักยภาพของนักเรียนเป็นรายบุคคล 4. สถานศึกษาส่งเสริม และพัฒนาบุคลากรให้มีเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการ และเครื่องมือที่หลากหลายในการคัดกรองนักเรียน 5. ผู้บริหารสถานศึกษากำกับ ดูแล ติดตามและประเมินผลการคัดกรองนักเรียนอย่างใกล้ชิด เพื่อปรับปรุงแก้ไขรวดเร็ว
3) การส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน	1. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมทักษะชีวิตในรูปแบบของกิจกรรมชุมนุมเพื่อการหาสร้างรายได้ระหว่างเรียนให้กับนักเรียน 2. สถานศึกษาจัดอบรมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้กับบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้พัฒนาสูงขึ้นมีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ในชุมชนการเรียนรู้ (Professional learning community) 3. ผู้บริหารสถานศึกษา ร่วมชื่นชม ยินดี ยกย่อง เชิดชู ให้สร้างขวัญและกำลังใจให้กับครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน และผู้เกี่ยวข้อง 4. ผู้บริหารสถานศึกษานิเทศติดตามกิจกรรมการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่สถานศึกษากำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง เพื่อตรวจสอบให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมาย 5. สถานศึกษามีการวัดและประเมินผลการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนอย่างจริงจัง เพื่อให้ นักเรียนประสบความสำเร็จในด้านต่าง ๆ

ตารางที่ 1 แนวปฏิบัติที่ดีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา PDMI MODEL โดยการสนทนากลุ่ม (ต่อ)

ขั้นตอนการดำเนินงาน	แนวปฏิบัติที่ดีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
4) การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน	1. สถานศึกษามีช่องทางการสื่อสารระหว่างผู้ปกครอง ชุมชน ภาควิชาเครือข่าย และหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง เช่น Facebook, LINE, Website เป็นต้น เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา 2. สถานศึกษามีการกำกับ ติดตามดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด ขอความร่วมมือกับผู้นำชุมชน ช่วยสอดส่องตามชุมชนเพื่อป้องกันปัญหา 3. สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษาจัดทำการศึกษากรณี Case Study และมีการจัดอบรมพัฒนาครูให้ความรู้ในการจัดทำการศึกษากรณี Case Study 4. ผู้บริหารสถานศึกษาประชุมติดตามและรายงานความก้าวหน้าเป็นระยะ เพื่อให้เกิดการสะท้อนผลที่รวดเร็ว 5. สถานศึกษามีการกำหนดแนวทางวิธีการป้องกันและแก้ไขปัญหาอย่างชัดเจน ดูแลเอาใจใส่ไม่ปล่อยปละละเลยนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มที่มีปัญหา มีการประเมินผล และนำผลประเมินไปปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินการแก้ไขปัญหา
5) การส่งต่อนักเรียน	1. สถานศึกษาเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ให้ครู และบุคลากรแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันภายใน และผู้เชี่ยวชาญภายนอกในเรื่องการส่งต่อนักเรียนเพื่อแก้ไข และพัฒนานักเรียน 2. สถานศึกษาประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองมารับทราบถึงความจำเป็นในการส่งนักเรียนไปรับการช่วยเหลือจากหน่วยงานภายใน และหน่วยงานภายนอกโรงเรียน 3. สถานศึกษาพัฒนารูปแบบการตามแนวทางการบริหารตามหลักการเข้าใจเข้าถึงพัฒนา เพื่อส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ อัจฉริยะ มีความต้องการพิเศษไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน 4. สถานศึกษาติดตามและประเมินผลข้อมูลนักเรียนและวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมาในบันทึกการส่งต่อนัดหมายวัน เวลา สถานที่ที่จะไปพบครูที่รับการช่วยเหลือต่อ 5. สถานศึกษาจัดทำรายงานผลการส่งต่อนักเรียนที่ไปขอรับการช่วยเหลือทั้งภายใน และภายนอกอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ
ต่อแนวปฏิบัติที่ดีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษา PDMI MODEL ด้านความถูกต้องความเหมาะสม
ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ปรากฏดัง
ตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อแนวปฏิบัติที่ดีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา PDMI MODEL ด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ในภาพรวมและรายด้าน (n = 9)

ขั้นตอนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ความถูกต้อง		ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้		ความเป็นประโยชน์	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.85	0.13	4.67	0.31	4.69	0.32	4.89	0.12
2. การคัดกรองนักเรียน	4.93	0.14	4.76	0.26	4.78	0.23	4.96	0.09
3. การส่งเสริมและพัฒนาการเรียน	4.82	0.21	4.67	0.28	4.71	0.35	4.89	0.20
4. การป้องกันและแก้ไขปัญหาการเรียน	4.80	0.14	4.80	0.17	4.84	0.13	4.87	0.14
5. การส่งต่อนักเรียน	4.87	0.20	4.80	0.22	4.76	0.26	4.89	0.20
รวมเฉลี่ย	4.85	0.04	4.74	0.12	4.75	0.14	4.90	0.07

จากตารางที่ 2 แนวปฏิบัติที่ดีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา PDMI MODEL ด้านความถูกต้อง ในภาพรวม มีความถูกต้องอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.85, S.D. = 0.04) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.80 - 4.93 ด้านความเหมาะสมในภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.74, S.D. = 0.12) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.67 - 4.80 ด้านความเป็นไปได้ ในภาพรวม มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.75, S.D. = 0.14) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.69 - 4.84 และด้านความเป็นประโยชน์ในภาพรวม มีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.90, S.D. = 0.07) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.87 - 4.96

5. อภิปรายผลการวิจัย

สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาให้ความสำคัญกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา โดยเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาในการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนแต่ละคนมีพื้นฐานชีวิตไม่เหมือนกัน สถานศึกษาให้การปรึกษาเบื้องต้นเพื่อป้องกัน และแก้ไขปัญหาไม่ให้เกิดขึ้นหรือเกิดขึ้นมาแล้วด้วยความเหมาะสม และให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านผู้บริหาร ด้านผู้ปกครองและชุมชน ด้านครู ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554) ที่กล่าวถึงบทบาทของ

ผู้บริหารที่เป็นผู้นำในการบริหารงานต่าง ๆ ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน และนักเรียนที่มีบทบาททั้งเป็นผู้รับการช่วยเหลือ และให้ความช่วยเหลือแก่สถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปตามที่ต้องการทุกฝ่ายต้อง มีความเข้าใจตระหนักถึงความสำคัญ และร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จึงจะสามารถแก้ปัญหาของนักเรียน ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และกรมสุขภาพจิต (2546) ได้กล่าวถึงปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้บริหารโรงเรียน ครูทุกคน และผู้เกี่ยวข้องจำเป็นจะต้องมีความตระหนักในความสำคัญของการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คณะกรรมการหรือคณะทำงานทุกคณะต้องมีการประสานงานอย่างใกล้ชิดและมีการประชุมใน แต่ละคณะอย่างสม่ำเสมอตามที่กำหนด ครูที่ปรึกษา เป็นบุคลากรหลักสำคัญในการดำเนินงาน และการอบรมให้ความรู้ และทักษะรวมทั้งการเผยแพร่ข้อมูลความรู้แก่ครูที่ปรึกษาหรือผู้เกี่ยวข้องในเรื่องที่เอื้อประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นสิ่งจำเป็น โดยเฉพาะเรื่องทักษะการปรึกษาเบื้องต้น และแนวทางการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียน ซึ่งโรงเรียนควรดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านผู้ปกครอง และชุมชน ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านการพัฒนาบุคลากร และปัจจัยด้านการนิเทศติดตาม สามารถพยากรณ์การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ได้ร้อยละ 77.0 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในการดำเนินงานระบบ

การดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้นั้นในสถานศึกษามีขั้นตอนในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาต้องอาศัยผู้ปกครอง และชุมชนที่มีบทบาทในการอบรมเลี้ยงดูนักเรียน สร้างเครือข่ายผู้ปกครองกับทางโรงเรียน และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการวางแผนกำหนดนโยบายและมีภาวะผู้นำในการบริหารจัดการ มีกระบวนการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาบุคลากร มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ การนิเทศกำกับติดตาม เพื่อสร้างความเข้าใจ ติดตามความก้าวหน้า ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา ด้วยเทคนิควิธีการที่เหมาะสม ส่งเสริมให้กำลังใจกับผู้ปฏิบัติงาน สอดคล้องกับ ชฎารัตน์ พลเดช (2558) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 3 ด้าน ประกอบด้วย ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้านผู้ปกครอง เครือข่าย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสอดคล้องกับเนตรนภา คำทองหว่า (2560) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาแบบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีประสิทธิผลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า รูปแบบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมี 4 องค์ประกอบ คือ 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของบุคลากร การทำงานเป็นทีม และความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน 2) ขอบข่ายระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมและการพัฒนานักเรียน การป้องกัน และแก้ไขปัญหา นักเรียน และการส่งต่อ 3) กระบวนการทำงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย วงจร PDCA การประสานงาน และการมีส่วนร่วม และ 4) ประสิทธิภาพระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย นักเรียนเป็นคนดีนักเรียนเป็นคนเก่ง และนักเรียนมีความสุข ผลการพัฒนาแนวปฏิบัติที่ดีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 ขั้นตอน 1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2. การคัดกรองนักเรียน 3. การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 4. การป้องกัน และแก้ไขปัญหา นักเรียน 5. การส่งต่อนักเรียน ใช้หลักการดำเนินงานให้สำเร็จโดยยึดหลักอริยาบท 4 ทุกโรงเรียนมีนวัตกรรม การดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมแนวปฏิบัติที่ดีการดำเนินงานระบบ

การดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาวิฑูรย์ วิฑูรย์เมธี (จันทร์เต็ม) (2561) ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารตามหลักอริยาบท 4 ในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 2 มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารตามหลักอริยาบท 4 ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารตามหลักอริยาบท 4 ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารตามหลักอริยาบท 4 ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า การบริหารตามหลักอริยาบท 4 ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 2 พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักจิตตะ รองลงมา ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักวิมังสา และด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักวิริยะตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักฉันทะ ซึ่งแนวปฏิบัติที่ดีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา PDMI MODEL ได้ผ่านการสังเคราะห์จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาในระดับต่าง ๆ จึงทำให้แนวทางมีความน่าเชื่อถือ และเป็นไปได้ ด้วยหลักการดำเนินงานยึดหลักอริยาบท 4 ประกอบด้วย 1) ฉันทะ (Passion) ความมุ่งมั่น 2) วิริยะ (Diligence) ความพยายาม 3) จิตตะ (Mind) ความใส่ใจ 4) วิมังสา (Investigation) ซึ่งเมื่อบทบาทหน้าที่ตามปัจจัยที่ส่งผลแต่ละแนวทาง ประกอบด้วย ด้านผู้บริหาร (Administrator) ด้านผู้ปกครอง และชุมชน (Community) ด้านการพัฒนาบุคลากร (Personnel Development) ด้านการนิเทศติดตาม (Supervision) ตามขั้นตอนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา 5 ขั้นตอน สอดคล้องกับ Volberda, Van Den Bosch, and Heij (2013) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับความเป็นมาของนวัตกรรมการบริหาร สรุปได้ว่า ขอบเขตของนวัตกรรมการบริหารเป็นการลงมือปฏิบัติที่กล่าวได้ว่าเป็นสิ่งที่ผู้จัดการทำเป็นส่วนหนึ่งในงานแต่ละวัน การกำหนดเป้าหมายและขั้นตอนการทำงาน การจัดการภาระงาน การพัฒนาความสามารถ และการเข้าถึงความต้องการต่าง ๆ จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในองค์กร กระบวนการบริหารนี้เป็นการทำให้แนวคิดที่เป็นนามธรรมกลายเป็นรูปธรรม โดยเข้าไปอยู่ในกระบวนการของการทำงาน โดยผลลัพธ์ของนวัตกรรมการบริหารมีผลในเชิงบวกต่อการพัฒนาความสามารถเติบโตของผลผลิตและผลงานขององค์กร ซึ่งจะมีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการภายในองค์กร นวัตกรรมการ

บริหารไม่ได้เป็นเพียงการสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ เทคโนโลยีใหม่เท่านั้น แต่ยังเป็น การเปลี่ยนแปลงธรรมชาติการบริหารงานภายในองค์กรอีกด้วย และผลการประเมินแนวปฏิบัติที่ดี การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา PDMI MODEL ผู้ทรงคุณวุฒิจากการสนทนากลุ่มมีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ในภาพรวม และรายด้านมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ แนวทางการส่งเสริมที่กำหนดขึ้นมาจากการศึกษา และการวิจัยอย่างเป็นระบบ โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณา ให้ข้อเสนอแนะที่ประโยชน์ในแต่ละขั้นตอน นำไปสู่การ ดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา ตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยหลักอิทธิบาท 4 ทั้งนี้ต้องอาศัยปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านผู้ปกครอง และชุมชน ปัจจัยด้านการพัฒนา บุคลากร และปัจจัยด้านการนิเทศติดตาม สามารถพยากรณ์ การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ คีฟส์ (Keeves, 1988) ที่ได้กล่าวถึง รูปแบบที่ดีควรมีลักษณะความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างการสร้าง รูปแบบเริ่มต้นจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องที่จะสร้าง เพื่อนำผลที่ได้มากำหนดกรอบแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัย ที่เกี่ยวกับการสร้างรูปแบบ เนื่องจากมีวิธีการที่หลากหลาย ก่อให้เกิดความรู้เกิดทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

7.1.1 สถานศึกษาควรสนับสนุน และส่งเสริมผู้ปกครอง และชุมชนในกิจกรรมช่วยเหลือเหลือนักเรียนอย่างหลากหลาย สอดคล้องกับปัญหาของนักเรียน เพื่อพัฒนานักเรียนตาม ความสามารถตรงตามความต้องการ และเสริมสร้างให้นักเรียน มีคุณภาพเพิ่มขึ้น

7.1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำหนดแนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา จากแนวปฏิบัติที่ดีการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ

7.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

7.2.1 ควรมีการพัฒนากลยุทธ์การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

7.2.2 ควรมีการพัฒนาคู่มือแนวทางการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

8. เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กรมสุขภาพจิต. (2546). **คู่มือกระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนช่วงชั้นที่ 3-4 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6)**. กรุงเทพฯ: สำนักงานกิจการโรงพิมพ์ องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- กรมสุขภาพจิต. (2551). **คู่มือกระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนช่วงชั้นที่ 3-4 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6)**. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ชวาร์ตน์ พลเดช. (2558). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เนตรนภา คำหนองหัว. (2560). **การพัฒนาแบบ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ประสาน จินตนากุล. (2555). **สภาพและปัญหาการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- แดน ศรีชนะวัฒน์. (2555). **ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.

- พระมหาวิวัฒน์ วิวพัฒน์เมธี (จันทร์เต็ม). (2561).
การบริหารตามหลักอิทธิบาทสี่ในสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2.
วิทยานิพนธ์ ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547).
แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
กรุงเทพฯ: สำนักงานกิจการโรงพิมพ์ องค์การ
สงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554).
แนวทางการดำเนินงานระบบการดูแล
ช่วยเหลือนักเรียน ในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559).
การพัฒนากระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียน.
กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรโรงเรียน
ประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2564).
แนวทางการดำเนินงานโครงการน้อมนำพระ
บรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่
10 สู่การปฏิบัติ. คันเมื่อ สิงหาคม 8, 2565.,
จาก <https://anyflip.com/hrusy/bhnj>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2566).
สถิติจำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษา.
คันเมื่อ กุมภาพันธ์ 5, 2566., จาก
http://www.bopp.go.th/?page_id=3860.
- สุภัทสร สุริยะ. (2562). การดำเนินงานระบบดูแล
ช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส
สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษา
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหาร การศึกษา
และผู้นำทางการศึกษา มหาวิทยาลัยสยาม.
- Volberda, H.W., Van Den Bosch, F.A.J., & Heij, C.V. (2013). Management Innovation: Management as Fertile Ground for Innovation. *European Management Review*, 10, (1), pp 1-15.
- Keeves P.J. (1988). Educational research, methodology and measurement: An international handbook. Oxford: Pergamon Press.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining Sampling Size for Research Activities. *Education and Psychological Measurement*, 30, pp. 607-610.